

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
morsékelt áron vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-ter 8.

Telefon-szám 164.

Megjelenés: hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Felévre 6 50 korona, negyedévre 3 25 illér
Vidékire félévre 8 korona

Egyes szám ára 6 fillér

T Á V I R A T O K.

A német nagy főhadiszállás jelentése

Berlin, augusztus 27. (Legfőbb hadv. jelenti:)

Nyugati hadszíntér.

A Sommetól északra az angolok tegnap a reggeli órákban és az éjszaka folyamán erős tűzészési előkészítés után megismételték támadásukat. Thiepvaltól délre és Pozierestől északnyugatra visszavertük őket, még pedig részben elkeseredett kézharc után, amelyekben az ellenség egy tisztet és hatvanfőnyi legénységet hagyott foglyokként a kezünkben. Hasonlóképp sikertelenek maradtak az ellenségre nézve a Basentin le Petitől északra intézett előretörési és a Fourcaux erdőben kifolyt kéigranat harcok. A Maupas Caira szakaszon a franciák heves tűzészési tusa alkalmazása mellett nagy erővel hiába támadtak Blairitől északra. Az állásainkba betört csapatrészeket gyors ellentámadással ismét visszavetettük. A Sommetól délre, Vermandovillertől nyugatra kézigránát támadásokat visszavertünk. A Maas két oldalán a tűzészési tevékenység időnként fokozódott. A Thiaumont közbanszerűdjé ellen és Fleurynél intézett esti támadások tűzünkben összeomlottak.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg vezértábornagy arcvonala. A Dünán meghiusult az oroszok megismételt kísérletei mellett csúcsokon átjussanak a folyón. Kisielintől délre kis német osztagok egészen a harmadik ellenséges vonalba nyomultak előre és az árkok elpusztulása után egy százhuszoanyolc főnyi fogoly és három géppuskával tervszerűen visszatértek saját állásukba.

Balkán hadszíntér.

A Struma keleti partján előrenyomuló bolgár haderők a folyó torkolatához közelednek. A szerbek támadásai a Maglena arcvonalon a Bujükderei bolgár állások ellen kudarcot vallottak.

Legfőbb hadvezetőség.

Olasz hadüzenet Németországnak.

Berlin, augusztus 27. Wolf-tügnökség jelenti: Az olasz királyi kormány a sveiczi kormány közvetítésével közölte a császári német kormánynak, hogy e hó 28-tól kezdve Németországgal szemben hadiállapotban levőnek tekinti magát.

(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Románia válaszuton.

Bukarost, augusztus 28. A király vasárnap délelőttre koronatanácsot hívott össze, amelyen az összes miniszterek, volt kormányelnökök, volt miniszterek és a pártvezérek meghívottak. A koronatanácsot azonban vasárnap délelőtről vasárnap délutánra halasztották. Délután

össze is ült a koronatanács, amely a késő éjjeli órákig együtt volt. A koronatanácsról még eddig nem szivárogtak ki hírek. A Viitorul című félhivatalos kormánylap szerint a koronatanács összehívásának tulajdonképpeni célja az, hogy a király tájékozódni akar az ország hangulatáról és a különböző pártok véleményéről és vágyairól.

Tisza Bécsben

Budapest, augusztus 28. Tisza István gróf tegnap, vasárnap éjszaka Bécsbe utazott. Tisza bécsi utja az ellenzék külpolitikai támadásaival függ össze és ezért Burián külügyminiszterrel fog tanácskezni. Valószínű, hogy a miniszterelnök a nap folyamán a király előtt is megjelenik kihallgatásán.

A törökök háboruja

Konstantinápoly, augusztus 28. Hamadentől délre az oroszokat megfutamították Szikienél harcok folyamában. A balszárnyon előretolt csapataink az ellenséges tuleső olól a főhaderőkhöz visszahúzódtak. Az ellenség záróvonalát áttörtük.

Nagy események előtt

Budapest, augusztus 27. Keletgaliciában egyes helyeken nagyobb erővel támadtak, azonban teljesen eredménytelenül. Ezek a támadások az orosz hadseregcsoporthoz jelentékenyen meggyöngyítették. Megálapható, hogy az ellenfél operációi a megmerevedés processzusán mennek keresztül. Napokig tartó harci szünetek támadnak, amelyet mind a két fél a maga megerősítésére használ föl. Frontunk mögött különösen a vasutakon nagy munka folyik. **A török csapatoknak a frontra való szállítása már befejeződött.** Az az általános érzés, hogy **nagy események küszöbén vagyunk**, amelyek egy nagy nyit csatában nyernek kitörést.

A központi hatalmak és Románia

Moszkva, augusztus 27. Ide érkezett bukaresti jelentések szerint Busche német követ legutóbbi látogatása alkalmával igen erősen kért felvilágosítást Bratiano miniszterelnöktől, a román csapatkoncentrációk és az Oroszországból érkezett munició kérdésében. A német követ kijelentette a román miniszterelnöknek, hogy a központi hatalmakat és szövetségeseiket semmi sem találja már készületlenül.

A delegációk.

Budapest, augusztus 27. Andrássy Gyula gróf osztrák politikusokkal tanácskozik a delegáció összehívása dolgában. (Táviróda.)

A gázyár és a Kaszinó

A gázyár és a város közönsége közötti per az, amely örökké tart, azaz addig, amíg a város és a gyár közötti szerződés megváltás által fel nem bomlik. A város és a gyár közötti viszonyra a legelőnkebb világot vet az az eset, amely most foglalkoztatja a Kaszinó vezetőségét.

A Kaszinóban jó idővel ezelőtt megtörtént, hogy egy, az udvaron álló gázlámpa oszlopot kicserélt egy kocsit. A Kaszinó vezetősége azonnal telefonált a gázyár igazgatójának, hogy jöjjenek az oszlopot megigazítani, mert sok gáz ömlik ki. A gyárból csak napok múltán jöttek többszöri hívásra. E hónap végén azután bemutatnak egy számlát, amely meglehetősen nagy összegről szólott.

A Kaszinó vezetősége erre kijelentette, hogy ő egy véli, hogy ez a követelés nem jogos, mert az ők sürgetősök dacára csak napok után jött a gyár munkása a lámpát megigazítani, tehát az ellátott gázért az felelős, aki a mulasztást elkövette. Azonban, ha a gyár a Kaszinót beperli és a bíróság az összeget megítéli, akkor fizetnek. De másképpen nem.

Ezen kijelentés után nem történt semmi. Azaz, a Kaszinó azt hitte, hogy nem történt. Csak a minap, amikor Purgly főispán Baján volt, akkor látták, hogy mégis történt valami.

A gázyár a vitás kérdést úgy intézte el, hogy a Kaszinó gázát elzárta. Addig,

amíg a főispán nem jött Bajára, nem vették észre, mert az udvart nem világították. Most siettek a gázyárhoz, hogy nyissa meg a gázórát. Megis tette, de másnap újra elzárta.

Tehát a gyár ahelyett, hogy az ajánlott módon igyekezett volna a vitás kérdést tisztázni, egyszerűen félremagyarázta a szerződésnek azon pontját, amely jogot ad a gyárnak arra, hogy aki nem fizet pontosan, az elől elvonhatja a légszesszt, elzárta a Kaszinó légszessz óráját.

Csakbogy itt nem lehet a szerződés hivalkozott pontját alkalmazni, mert itt nem kéredelmes fizetésről, hanem jogtalan követelésről van szó, tehát nem állott jogában a gyárnak az órát lezárni.

Ami az eset mindenestre csak hasznos lehet a közre, mert ebből kifolyólag talán jobban ráterelődik az intéző körök figyelmére a gázyár ügyére és sieteti a kérdés megoldását. Talán az ilyen nyilvánvaló erőszakoskodások mégis oda fogják terelni az ügyet, hogy komolyan látnak a gyár megváltásának a kérdéséhez.

Mert már igazán nem szabad tovább tűrni a gázyár határt nem ismerő hatalmaskodását.

Szeretetadományokat kér a Hadsegélyző Hivatali átvételi különytípusa IV. Váci-utca 38.

Szerb temető – magyar sírfelirat.

„Audiatur et altera Pars“!

Grigorijevity Milutin gör. kel. szerb lelkész a következő sorok közzétételét kérte:

„Csak utalni kell arra a körülményre, hogy városunkban az összes temetőhelyek, kivétel nélkül, az egyházak, illetve felekezetek tulajdonában vannak és elhagyott koporsókban és azok felett mentes minden hatóság vagy társadalmi beavatkozási esak is az egyházak ill. felekezetek rendelkeznek korlátlanul saját külön törvényük, szokásuk, eljárásuk stb stb szerint.“

Idézet a „Bajai Független Ujság“ 1916. évi május 6-ról 69. számából.

„Az 1868. évi IX. t. c. a gör. kel. szerb egyházi autonómiának Magyarországon államjogi alapját képezi. E törvény cikk szerb a „Bajai Független Ujság“ 1916. évi május 6-ról 69. számából. Az 1868. évi IX. t. c. a gör. kel. szerb egyházi autonómiának Magyarországon államjogi alapját képezi. E törvény cikk szerb a „Bajai Független Ujság“ 1916. évi május 6-ról 69. számából. Az 1868. évi IX. t. c. a gör. kel. szerb egyházi autonómiának Magyarországon államjogi alapját képezi. E törvény cikk szerb a „Bajai Független Ujság“ 1916. évi május 6-ról 69. számából.“

E törvény cikk szerint hivatalos nyelv egy a templomban, mint a felszentelt helyeken, temetőben is: szerb cyrill betűkkel használatba volt eddig.“

(Lásd: Magyarországi Rendeleték Tára 1868. évi augusztus hó 10-én kelt legfelsőbb Rendelet-et)

Tarván szem előtt az idézett törvényeket f. évi április 1-én kimondtam özv. Konyevity Jánosnének, aki rom. kath. vallású, tehát nem gör. kel. szerb vallású, hogy a gör. kel. szerb egyházközségi temetőben nem engedhető másnyelvű felirással sírkövet felemelni. Özv. Konyevity

Jánosnének, mint rom. kath. vallású hívőnek ebbe kellett volna beleegyezni és néhai férje vallása és szentesített törvénye szerint cselekedni, mivel a gör. kel. szerb temető egyháznak tulajdona és mint bevett gör. kel. szerb vallás szerint, mi rendelkezésükön temetőnkben korlátlanul a saját külön törvényünk, szokásunk és szabályaink szerint.

Hogy ebben a dologban magam ne itéljek és mivel ilyen praecedens nem volt amióta plébános vagyok, (már 20. éve felszentelt pap vagyok) fordultam a főtiszt, bácskai megyei gör. kel. szerb Consistoriumhoz azaz a kéréssel, vajjon a gör. kel. szerb egyházközségi temetőben felemelhető-e sírkő csak magyar felirattal, mint ilyen felszentelhető-e a gör. kel. szerb egyház szentesítése szerint? Tiszteletdó püspöki titkár ur hozzám intézett levelező lapjával értesített engem arról, hogy mivel nem kértem engedélyt Consistoriumtól arra, hogy Konyevity Jánosné eltemethessem a mi temetőnkben, mivel az elhalt rom. kath. templomban kötött házasságot, úgy nem akadályozható hozzátartozóinak, saját akaratuk szerint sírkövet felemelni. Ezt a levelezőlapot f. évi április hó 14-én kaptam és ugyanazon a napon hivatalosan (ajánlván) értesítettem 21 sz. a. Átiratommal özv. Konyevity Jánosné, hogy férjének kedve szerint sírkövet emelhet a gör. kel. szerb egyházközségi temetőben.

Özv. Konyevity Jánosné felemeltetett férjének sírkövet a gör. kel. szerb egyházközségi temetőben osak is magyar felirással. A fenti adatokból kitűnik, hogy én csak ő felsége Királyunk által szentesített

törvény szerint cselekedtem. Jogot szem előtt tartottam és ha fenti idézet szentesített törvényeikké hatályon kívül lesz helyezve, akkor jön más törvény.

Ünnepélyesen kijelentem, hogy én a magyar nyelvet nem gyűlölöm, szeretem ép úgy, mint a szerb anyanyelvemet. Legelőnyesebben pedig tiltakozom: ma rusz. indultu imputálás ellen, hogy magyar nemzet ellen izgatom.

Befűztem Qui juro suo utitur, nemivem laedit.

Baja, 1916. augusztus 25-én.

Hazaifias tisztelettel

Grigorijevity Milutin
gör. kel. szerb plébános.

H I R E K.

— **A főispán belgrádi utja.** Dr. Purgly Sándor főispán dr. Jákó torontálmezei alispán társaságában tegnap leutazott Belgrádba. A főispán látogatást tett báró Renner szerbiai katonai kormányzóval a többi szerbiai polgári és katonai múltósággnál.

— **Jönnek a németek a címe annak a háború sziműnek, amellyel a szántársulat megkezdte működését.** Első előadás szeptember hónap 1-én.

— **Mennyi Baja lakosa.** Egy vezető tisztviselő érdekes kérdést vetett fel: Mennyi a város lakossága? Nevezetesen, most, hogy gabonabevásárlásra és hadsági ellátásra jelentkezett a város polgársága, az összejelentkezők létszámának végeleges lezárása után kitűnt, hogy nem kevesebb, mint 26000 főnyi polgárilakosjelentettek be. Minthogy béke időben csak 22 ezer volt a lakosság száma, természetesen hibának kell tekinteni. Az történet, hogy sokan több családtagot jelentettek be, mint amennyi a valóságban van. Ezért most az egész bejelentést revidíálják, hogy megállapítsák, hogy kik a több személyek bejelentői. Így persze, valóságos népszámlálásra lesz szükség.

— **Tíz hónapig a padláson rejtőzött egy katonaszökevény.** Még a múlt év novemberében történt, hogy két heti szabadságot kapott Burány József zentai illetőségű népfelkelő. Mikor a szabadság lejárt, Burány nem vonult be katonának a szabadkai hadsereghez. A hadbíróóság országosan körözötte, de nem tudtak nyomára akadni. Most azonban besugárta valaki a oszendőrségnek, hogy Burány ott hon tartózkodik és a felesége a padláson rejtgette. Erre cserdörök jelentek meg Burány lakásán s felesége nagy siránkozás közben tényleg elkerítették a padlástól a vitézt, akit beszállították Szabadkára a 86-ik gyalogezredhez.

HENNY PORTEN

legújabb szerepében
mutatkozik be. Vasárnap
Az URANIABAN.

— **Lábizadás** ellen a legbiztosabban ható szer a **Formatol**. Egy üveg ára 120 korona. Kapható Baján egyedül Lovasi Ödön gyógyszerárában az „Üdvözlőhöz.”

Beiratás a női kereskedelmi tanfolyamra.

A tanfolyam célja, hogy növendékeinek oly szakképzettséget nyújtson, mely képesíti őket valamely pénzintézetnél, kereskedelmi vagy magánvállalatnál szakképzettségüknek megfelelő állás elfoglalására és szakzszerű betöltésére.

A női kereskedelmi szaktanfolyamokba felvehetőek, akik a polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik osztályát sikerrel végezték.

Az iskolázottságukat bizonyítvánnyal igazolni nem tudók, de tizenhatodik életévüket betöltött nők felvételi vizsgálat alapján vétetnek fel.

A tanfolyam egy éves, szeptember hóban kezdődik és június végéig tart.

A tanfolyam tárgyai:

Irodai munkálatok.
Német kereskedelmi levelezés.
Könyvvitel.
Kereskedelmi számtan.
Kereskedelmi földrajz, a fontosabb áruk ismertetése.
Szépirás.
Gyorsírás.
Gépirás.

A tanfolyam a 17787/914. számú miniszeri leirát értelmében nyilvános jellegű.

A tanfolyam bevégeztével a tanfolyamot végzett növendékek tanulmányaik eredményét feltüntető bizonyítványt kapnak.

A tanfolyamra csak korlátolt számba vehetőek fel növendékek, ezért a jelentkezők érdeklében van, hogy még júli. és aug. hónapban iratkozzanak be Rotschildné Klauber Teréz igazgatónőnél Munkácsi Mihály u. 2.
Mint ahogy a szaktanfolyamokon a rendszeres tanításnak szeptember hó első hetében kell kezdődnie, ezen határidőül túl felvételnél már nincs helye. Egyes utólagosan jelentkező és késelemüket szigorúan igazolni tudók az illetékes főigazgatótól nyújthatnak kivételes engedelmet a főlvelekre.

Az egyéves tanfolyamon szerzett ismeretek gyarapodása és mélyítése céljából az 1916–17 tanvőre továbbképző tanfolyamot nyitunk. Ennek tárgyai a már felsoroltakon kívül lehetnek idegen nyelvek, közgazdasági ismeretek, jogi ismeretek, német gyorsírás és speciális üzletágak megismertetése leendő.

Az évi tandíj 150 korona mely negyedévi részletekben is fizethető. Beiratási díj 10 korona, géphasználati díj 5 korona.

Vidéki növendékek elhelyezésére az igazgatóság ad fölvilágosítást.

Rotschild Klauber Teréz
igazgató.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: PODOR KÁRDY.
Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: GÖRVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda gyorsaságtólján ismét.
Mátyás király-tér 8.

FELIX-FÜRDŐ

Nagyvárad mellett.

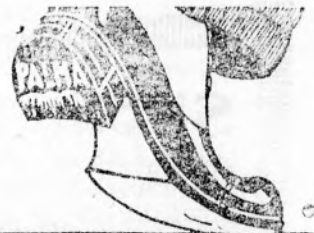
Téli és nyári gyógyhely.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadásmányok és női betegségek ellen, legjobban javalva. — Uj bérlő. — Uj berendezéssel :: és villanyvilágítással. ::

**3 drb nagy szőlőkád,
daráló, prés és egyéb
felszerelési tárgyak
eladók. Cim a kiadóban.**

Veszek használt
belső és külső
KERÉKPÁR GUMMIT
FRÄNKL IGNÁC
Baja, Pesti-ut 15. sz.

Brázay
sósórszesz
a legjobb

PALMA az elasztikus
cipősarok
figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

HIRDETÉSEK
jutányos áron felvétetnek.

BAJAI KERESKEDELMI és IPARBANK
(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkél: **1.600,000** korona.

Elfogad **TAKARÉKBETÉTEKET**. Leszámitol **ezidő-szerint is VÁLTÓKAT**. Engedélyez **JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET**. Vesz és elad **ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS PÉNZNEMEKET**. Előleget ad **ÁRUKRA ÉS ÉRTÉKPAPIROKRA**. Triesti Általános Biztosító Társaság. (Assicurazioni Generali) főügynöksége. **Átvesz tűz-, jég-, élet-, betöré- reses lopás és baleset elleni biztosításokat.**

Eredeti Mayfarth-féle
törvényileg védett
„HERKULES“
bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány
Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult
Szőlő- és gyümölcs-örlők szüretelő berendezések.

MAYFARTH PH. és TSA
gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Árjegyzék ingyen.

Képviselek kerestetnek.

Különleges gyártás sajtók, borászati készülékek számára.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknál hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

„ATLAS“

ASBEST CEMENTPALA
versenyen kívül legkitűnőbb minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA
minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

Sürgőnycim:
Palatlas Budapest.

Telefon:
179-60

„ATLAS“

Asbestcementpalagyár Részvénytársaság
Központi iroda: Budapest, Dorottya-u. 6/a. :: Gyár: Budafok.

Főelárusítóhely Baja **GRÜNHUT MIKSA BAJA.**
és környéke részére: Spitzer főle tégla-, cementárú: műkögyára.

Sürgőnycim: Grünhut, Baja.

Telefonszám: 111.

**Etető és itató
Vályukat
Kutfedőlapokat
Sirkereteket
Vasbetonból**

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár

Baja.

Telefon szám. 111

VÉDJEGY **„MODIANO“**
CLUBSPECIALITÉ

**A LEGDRÁGABB
A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra így a hívelesek mint a lapocskák nyomatlanok, de mindenkiben benne van viznyomással a védjegy és a gyáros aláírása: S. J. Modiano